

Finans Norges innspill til Finanskomiteens behandling av Statsbudsjettet for 2027

Tydeligere prioritering av verdiskapende satsinger

Selv om regjeringen holder seg godt innenfor handlingsregelen, legges det igjen opp til betydelig økning i norsk økonomis oljeavhengighet. Som det pekes på i nasjonalbudsjettet for 2027, vil utgiftsveksten overstige inntektsveksten om få år, og utgiftsveksten er gjennomgående høyere i Norge enn i våre nordiske naboland. En fersk rapport om nordisk konkurransekraft utarbeidet på oppdrag fra Nordisk Ministerråd viser at Norge er det svakeste leddet i Norden. Vi ser positiv retning med hensyn til kapitaltilgang, særlig vekstkamital, men vi trenger et statsbudsjett som mer offensivt satser på økt konkurransekraft, omstilling og effektivitetsgevinster i offentlig sektor.

Viktig økt fokus på kapitaltilgang

Det er positivt at regjeringen i sitt budsjettforslag tydelig anerkjenner at Norge har en utfordring på kapitaltilgangssiden, særlig for oppstarts- og vekstselskaper, og foreslår flere initiativ som går i riktig retning. Vi noterer oss at regjeringen inviterer til samarbeid med finansnæringen, gründere og innovasjonsmiljøer for å styrke tilgangen på privat kapital.

Gode rammebetingelser generelt for finansnæringen er en viktig forutsetning for et velfungerende kapitalmarked. Finans Norge vil også understreke at et vesentlig element i spørsmål om kapitaltilgang handler om skatt på eierskap og opsjonsbeskatning – hvor vi må avvente hva som skjer i et eventuelt skatteforlik neste år.

Finans Norge vil fremheve følgende forslag fra regjeringens foreslåtte statsbudsjett:

- Det er positivt at regjeringen følger opp Stortingets anmodningsvedtak og foreslår å utvide ordningen med aksjesparekonto til å omfatte aksjer og egenkapitalbevis på multilateral handelsfasilitet, som Euronext Growth fra 2027, og samtidig signaliserer høring om ytterligere utvidelse av ordningen i løpet av høsten. Ettersom flere små og mellomstore vekstbedrifter henter kapital på slike markedsplasser, vil en slik utvidelse kunne bedre kapitaltilgangen ved at flere private investorer får mulighet til å investere i selskapene gjennom ASK. Samtidig må tilbyderne gi god informasjon om at mindre selskaper og markedsplasser med lavere omsetning kan innebære høyere risiko og større kurssvingninger.
- Finans Norge støtter også regjeringens forslag om å gi Investinor større mulighet til å gjenbruke kapital fra tidligere ordninger i nye fonds- og matchinginvesteringer. Nordisk ministerråd pekte nylig på at nabolandene våre har mer utviklede private investormiljø med erfaring og kompetanse. Den samme rapporten pekte på at for hver krone Investinor investerte i 2025, utløste det ni kroner i private investeringer. Når statlig kapital brukes til å mobilisere private investeringer, kan innsatsen få større rekkevidde og bidra til å bygge profesjonelle investormiljøer. Finans Norge er opptatt av at det offentlige virkemiddelapparatet må innrettes slik at det bidrar til å utløse privat kapital. Vi støtter derfor tiltak som gjør det mer attraktivt å investere i vekstselskaper, samtidig som beslutningene bygger på kommersielle vurderinger av risiko og avkastning.
- Det er positivt at regjeringen følger opp Stortingets anmodning om å foreta en vurdering av de svenske fondsmeldingene fra 2025 gjennom å gi Finanstilsynet i oppdrag å etablere en

arbeidsgruppe som skal utrede regler for en mulig ny fondsstruktur. Finans Norge mener utredningen bør ha som mål å gjøre Norge mer attraktivt som etableringsland for fond. En ny struktur bør vurderes samlet med skatte-, selskaps-, og fondsregelverket for å lande på en praktisk løsning som ivaretar investorvernet og reduserer unødvendige etablerings- og driftsulempere i Norge. Utredningen bør gjennomføres i tett dialog med markedsaktørene.

Finans Norge oppfordrer Stortinget til å støtte disse forslagene knyttet til ASK, Investinor og rentefond, og oppfordre regjeringen til å vurdere ytterligere initiativ for å styrke tilgang på vekstkapi tal.

Viktig med tilstrekkelig kapasitet til EU/EØS-arbeidet

Finans Norge setter pris på regjeringens nylige initiativ for å styrke og fornye EØS-arbeidet, og støtter bevilgningsforslaget til å utvikle et bedre digitalt saksbehandlingssystem for EØS-saker. Målene er tidlig påvirkning, bedre prioritering, raskere behandling og mindre etterslep av EØS-saker. Bedre systemer og arbeidsprosesser kan frigjøre kapasitet, men kan imidlertid ikke erstatte nødvendig fagkompetanse. Tidlig påvirkning, løpende koordinering og rask gjennomføring krever at fagdepartementene har tilstrekkelige ressurser. Finans Norge er særlig opptatt av kapasiteten på finansmarkedsområdet, og vi har de siste par årene brukt finanskomiteens budsjett høringer til å peke konkret på ressurs situasjonen i Finansdepartementets Finansmarkedsavdeling. Ambisjonen om å redusere EØS-etterslepet er viktig, men må ikke føre til at ressursene konsentreres om allerede vedtatt regelverk på bekostning av proaktiv deltakelse i nye EU-prosesser. Hvordan dette vil samvirke med en mulig ny innretning av Stortingets EU- og EØS-arbeid blir også viktig, og særlig relevant på finansmarkedsområdet, gitt omfanget og betydningen av EØS-regulering.

Finans Norge oppfordrer Finanskomiteen til å bidra til at Finansdepartementet har tilstrekkelig ressurser til både håndtering av etterslep og tidlig påvirkning i viktige EØS-saker.

Rom for å prioritere kamp mot økonomisk kriminalitet og antisvindelarbeid – offentlig privat samarbeid helt avgjørende

Finans Norge merker seg at departementet i budsjettproposisjonen blant annet fremhever FATF (Financial Action Task Force) sin evaluering av Norge 2027-2028. Dette er en evaluering som også er viktig for Norges omdømme i kampen mot den økonomiske kriminaliteten. Særlig viktig i 2027 er gjennomføring av EUs AML-pakke (frist 10.07.27), som også vil kreve ressurser for å sikre en god total gjennomføring av EØS-forpliktelsene.

Stimulere til økt privat sparing

Sparing til egen pensjon vil bli viktigere og viktigere ettersom befolkningen eldes og statsfinansene blir strammere. Det var positivt at det maksimale sparebeløpet i skattefavisert individuell pensjonssparing (IPS) som del av pensjonsforliket ble økt til 25 000 kr fra 2026. Skattefavisert pensjonssparing var en viktig del av pensjonsforliket i 2005 og 2007. I 2022 mer enn halverte daværende regjering de maksimale sparebeløpene. Finans Norge mener at sparebeløpene i IPS bør økes ytterligere. Finans Norge mener samtidig at halveringen av skattefradraget for BSU-sparing som ble innført i 2022 bør reverseres og at ordningen bør styrkes for å motivere flere unge til å spare til egen bolig.

Vi oppfordrer Stortinget til å styrke henholdsvis IPS og BSU.

Bekymringsfull nedprioritering av naturskadeforebygging

Finans Norge er svært skuffet over at regjeringen foreslår kutt i bevilgningene til NVEs arbeid med flom- og skredforebygging på totalt sett om lag 2 millioner kroner. Dette står i skarp kontrast til anbefalingene fra Gjerdrumutvalget i NOU 2022:3, der utvalget foreslo å øke sikringstiltak for eksisterende bebyggelse til 1,5 milliarder kroner årlig.

Vi noterer oss at regjeringen i nasjonalbudsjettet viser til ekspertutvalgets rapport *Norge i hardt vær*, og fremhever at virkningene som lar seg tallfeste, gir relativt små utslag i samlet verdiskaping. Samtidig understreker utvalget at mange konsekvenser ikke lar seg tallfeste, og peker på økende skader på bygninger og alvorlige konsekvenser for menneskers liv og helse. Forebygging mot konsekvensene fra naturskade er en del av totalberedskapen vår, i tillegg til at det er samfunnsøkonomisk lønnsomt og mer bærekraftig. Menon anslår i en rapport utarbeidet på oppdrag fra NGI og Finans Norge i 2024 at de mest effektive tiltakene kan gi en gevinst på opptil 6 kroner per investerte krone. Samtidig brukes det hvert år store summer i statsbudsjettet på å reparere etter inntrufne skader.

Vi oppfordrer Stortinget til å øke bevilgningene til NVEs arbeid med flom- og skredforebygging.